

Motion till riksdagen

1989/90:So217

av Ragnhild Pohanka och Anita Stenberg

(båda mp)

Omsorgen om de utvecklingsstörda

Boendesituationen för de utvecklingsstörda är i behov av en översyn. I dagens läge tar inte landstingen lagen på allvar, lagen från 1986 som ger våra utvecklingsstörda rätt till egen bostad. Den rätten blir inte tillgodosedd.

I dag är omsorgslagen en papperslag. Landstingen måste uppmanas att arbeta för att det som står i lagen blir verklighet.

Ett exempel: I Borlänge, en stad med 47 000 invånare, har ett fyrtiotal utvecklingsstörda vuxna under 1989 fått avslag på sin begäran om bostad. De bor nu kvar hemma hos sina föräldrar, som i flera fall är mellan 70 och 80 år gamla.

Landstingen måste få direktiv att inom ett år ha planer på vilket boende de ska erbjuda de utvecklingsstörda.

Vi har en samordnad barnhabilitering. Vid c:a 20 års ålder upphör denna och då finns ingen vuxenhabilitering att tillgå. Vi måste kräva en lagstadgad vuxenhabilitering för våra utvecklingsstörda. På våra dagcentra måste finnas tillgång till sjukgymnast, logoped, psykolog, kurator och läkare. Och man ska arbeta med alternativ kommunikation.

Under 1989 slog Regeringsrätten fast att vuxna utvecklingsstörda ska ha rätt till logoped. Det betyder att det måste fram 300 nya logopeder. Det är dock inte alltid det är en logoped eller talpedagog som behövs. En person som är utbildad inom området alternativ kommunikation kan ibland vara det lämpligaste. Vid Umeå Universitet bedrivs, under professor Iréne Johanssons ledning, en utbildning inom detta område, men på grund av små resurser i mycket liten skala. Vi önskar att denna utbildning får hög prioritet. Ett krav för framtiden är att personal inom omsorgsvården ska ha speciell utbildning.

Idag måste de utvecklingsstörda bevisa sin duglighet för att få ta del av och göra det som är självklart för dig och mig. De måste bevisa, och det på mycket kort tid, att de behärskar en rullstol för att en, en talande dator för att få en sådan, en elskrivmaskin för att få en sådan osv. Du och jag kan träna oss under lång tid, de utvecklingsstörda får mycket kort tid på sig för att bevisa att ett hjälpmedel är till nytta för dem.

Det måste bli en självklarhet att även utvecklingsstörda ska få ta del av vår tekniska utveckling. Det är enbart medvetna och envisa föräldrar som utbildar sig och som tar reda på vad som finns och ställer krav som erhåller det bästa för sig själva och sina utvecklingsstörda barn.

Enligt omsorgslagen har landstingen idag långtgående skyldigheter. Det hjälper inte med en lag om den inte efterlevs. Det är långt från teori till praktik eller från arkivpärmar till handling.

Mot. 1989/90
So217

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att landstingen skall uppmanas att arbeta mer aktivt enligt omsorgslagen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att landstingen skall få direktiv att ta fram planer på full utbyggnad av boende för utvecklingsstörda,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att relevant utbildning ges olika yrkeskategorier som arbetar inom omsorgs verksamheten,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att tjänster skall tillskapas inom omsorgsverksamheten för ambulerande utbildad personal,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att införa provotid av handikapphjälpmedel för de utvecklingsstörda,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att generösare och upprepade prov för utnyttjande av handikapphjälpmedel för utvecklingsstörda tillämpas.

Stockholm den 17 januari 1990

Ragnhild Pohanka (mp)

Anita Stenberg (mp)